

πός τῆς ἡμέρου ἀπίουν, ἀπίδι κοιν. : Ἀχλάδι ἄγουρο - ἀφρᾶτο - ζουμερό - στυφό κττ. Ἀχλάδια βασιλικά - βουτυρᾶτα - ζαχαρᾶτα - κολοκυθᾶτα - κρυστάλλια - μοσκᾶτα κττ. κοιν. || Παροιμ. φρ. Ἐπῆγε ἀχλάδι κ' ἐγύρισε ἀχλάπιδο (ἐπὶ τοῦ ἐπιστρέψαντος χειροτέρου ἥ δοσον ἥτο πρὸν) Λακων. || Παροιμ. Θὰ πετάξῃς λιθάρια γιὰ νὰ φάς ἀχλάδια (θὰ κοπιάσῃς διὰ νὰ ἀπολαύσῃς τι) Πελοπν. (Λάστ.) Τὸν καλὸ τ' ἀχλάδ' τοὺς τρώει ἥ χιλώνα (ὅτι τὰς ωραίας γυναικας τὰς νυμφεύονται συνήθως ἄσχημοι ἄνδρες, συνών. παροιμ. τὸ καλὸ τὸ σῦκο ἥ κονδρούνα τὸ τρώει) Μακεδ. (Βέρ.) Συνών. ἀπίδι 1, ἀχλάδα (I) 4. 3) Εἰδος σταφυλῆς Ἀμοργ. Κρήτ. (Σέλιν.) β) Εἰδος κλήματος (Σέλιν.)

Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. Εὔβ. Κρήτ. Πάρ. Σέριφ. Στερελλ. (Φθιώτ.) Σῦρ. κ.ά.

ἀχλαδιάρις ἐπίθ. Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλάδι καὶ τῆς καταλ. -ιάρις.
Βλάξ. Πρ. ἀχλάδα (I) 5, ἀχλάδας.

ἀχλαδίτσα ἡ, Κύθηρ. Πελοπν. (Δίβρ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀχλάδα διὰ τῆς καταλ. -ιτσα.
Μικρὰ ἀχλαδεὰ ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀπιδίτσα 1, ἀπιδοπούλλα, ἀπιδούλλα, *ἀχλαδόποντον 2, ἀχλαδούδα, ἀχλαδούλλα. ቩ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Δίβρ.)

ἀχλαδόκαμπος ὁ, Ἀττικ. Κύθηρ. Λευκ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ.)—Λεξ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀχλάδα (I) καὶ κάμπος.
Κάμπος κατάφυτος ἀπὸ ἀγρίας ἀπιδέας ἔνθ' ἀν. Συνών. ἀγριαπιδόκαμπος, ἀχλαδούρεγά 2. ቩ λ. καὶ ὡς τοπων. Κρήτ. Πελοπν. (Ἀργολ.)

ἀχλαδοκεντέα ἡ, Κύθηρ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀχλάδα (I) καὶ κεντέα.
Ραφὴ ἀραιὰ καὶ κακὴ οἰονεὶ γινομένη δι' ἀκάνθης ἀγριαχλαδεᾶς. Συνών. στραβοβελονέα.

ἀχλαδόκρασο τό, Λεξ. Μ' Εγκυκλ. Πρω. Δημητρ.

Ἐκ τῶν ούσ. ἀχλάδι καὶ κρασί.
Ο ἀπιδίτης οίνος. Συνών. ἀπιδόκρασο.

***ἀχλαδόποντον** τό, ἀχραδόπον Πόντ. (Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀχλάδι διὰ τῆς καταλ. -ποντον.
1) Ἀχλαδάκι, διδ. 2) Ἀχλαδίτσα, διδ.

ἀχλαδος δ, Πελοπν. (Λάστ.)

Μεγεθ. τοῦ ούσ. ἀχλάδα (I) διὰ τῆς καταλ. -ος.

Μεγάλη ἀπιδεῖ : Ἄσμ.

Βάλ' τὸ ψωμὶ 'ς τὸν τάγαρο | καὶ κρέμασ' τον 'ς τὸν ἀχλαδο.

ἀχλαδούδα ἡ, Μακεδ. (Σέρρ. Χαλκιδ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀχλάδα (I) διὰ τῆς καταλ. -ούδα.
Ἀχλαδίτσα, διδ. ቩ λ. καὶ ὡς τοπων. Πελοπν.

ἀχλαδούνα ἡ, Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. Μέλαν. κ.ά.) ἀχραδούνα Τσακων.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλάδα (I) καὶ τῆς καταλ. -ούνα. Πρ. *ἀλεπούνα.

1) Εἰδος μεγάλου ἀπιδίου ὠριμάζοντος κατὰ Σεπτέμβριον Μύκ. Νάξ. (Ἀπύρανθ. κ.ά.) Συνών. διδ. ἐν λ. ἀχλάδα (II). 2) Εἰδος μήλου Νάξ. (Μέλαν.) 3) Ἀπιδεῖ Τσακων. Συνών. διδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 2.

ἀχλάδουνας ὁ, ἀμάρτ. ἀχλάουνας Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλάδονας.

Ἀχλαδούνες 2.

ἀχλαδουνέα ἡ, Νάξ. (Κορων.) ἀχλαουνέα Ρόδ. (Σορον. Φάν.) ἀχλαδινέα Θήρ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλαδούνεα κατὰ τὰ εἰς -εὶς ὁν. φυτῶν.

1) Εἰδος ἀπίου Νάξ. (Κορων.) 2) Ἀγρία ἀπίος Ρόδ. (Σορον. Φάν.) Συνών. διδ. ἐν λ. ἀχλάδα (I) 1.

***ἀχλαδούνι** τό, ἀχραδούνι Τσακων.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀχλάδι, διὰ τῆς καταλ. -ούνι.

Ἀχλαδάκι, διδ.

ἀχλαδουρέα ἡ, ἀμάρτ. ἀχλαδουρέα Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλαδούρεα κατὰ τὰ εἰς -εὶς ὁν. φυτῶν.

1) Ἀχλαδουρέα 2, διδ. 2) Τόπος δύον φύονται πολλαὶ ἀγριαι ἀπιδέαι. Συνών. ἀχλαδόκαμπος.

ἀχλάς δ, Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχλάδα διὰ τῶν μεταβατικῶν τύπων ἀχλάδας-ἀχλάς.

Ἀχλάδι 1, διδ. : Φρ. Ἐκατάπιεν ἀχλά (ἀπεστομώθη, δὲν δύναται νὰ ὅμιλήσῃ).

ἀχλιαστος ἐπίθ. Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *χλιαστὸς <χλιαστός.
Ο μὴ χλιανθείς : Νερὸς ἀχλιαστό.

ἀχλιοκαΐριστα ἐπίρρ. Νάξ. (Απύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἐπίθ. ἀχλιοκαΐριστος.
Πρὸν γίνη διαιρός θερόμοτερος : Ἀχλιοκαΐριστά τον, δὲν ἥφνα, μὰ ἐχλιοκαΐρισε κ' ἔξεστάθηκα.

ἀχλίνιν ἐπίθ. ούδ. Πόντ. ἀχλόι Πόντ. (Αμισ. Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἐπίθ. ἀχλοντος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν διδ.

*Ανθηπαδόπ. ἐν Αθηνᾷ 37 (1925) 167 κέξ.

Τὸ μὴ καλῶς χρωματισμένον ἦ τὸ ξεθωρισμένον.

ἀχλίμιαστος ἐπίθ. ΚΠαλαμ. Βωμ. 198.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *χλομιαστὸς <χλομιαστός.

Ο μὴ χλομός.

ἀχλώρατα ἐπίρρ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀχλώρατος.

*Ἐν αὐχμῷ καὶ μεταφ. ἐν στερήσει : Ἀχλώρατα πλονάμε.

ἀχλωρατιγά δ, Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀχλώρατος.

1) Ἐλλειψις θαλερότητος, μαρασμὸς ἔνθ' ἀν. : Κακὴ ἀχλωρατιγά νὰ σὲ φάῃ ! (ἀρά) Λεξ. Δημητρ. 2) Μετων. ἐκεῖνος ποῦ εἴθε νὰ μαρανθῇ "Ἡπ. : Ἀμουρ" ἀχλωρατιγά ! Κακὴ ἀχλωρατιγά !

ἀχλώρατος ἐπίθ. Ἡπ.—Λεξ. Δημητρ. ἀχλώρατος

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *χλωρατὸς <χλωρατός.

1) Ἐκεῖνος εἰς τὸν δέν ύπάρχει βλάστησις φυτικὴ ἔνθ' ἀν. : Ἀχλώρατα βουνὰ Λεξ. Δημητρ. Ἀγλύκαντος κι ἀχλώρατος νὰ γίνησ ! (ἀρά) "Ἡπ. Ἀχλώρατη νὰ γένεις ! αὐτόθ. 2) Ἐκεῖνος ποῦ εἴθε νὰ μὴ χλωρανθῇ, νὰ μαρανθῇ, ἐν ἀραις "Ἡπ.

ἀχλωρίλα δ, Πελοπν. — ΚΜαρίν. Χωριάτ. πασκαλόγ. ἐν Ν. Εστ. 5,334.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀχλωρίλας καὶ τῆς καταλ. -ιλα.

*Ἐλλειψις χλωροῦ χόρτου κατὰ τὸ θέρος : Τ' ἀρηγά θά

μπαφουσκάσουν ἀπὸ τὴν κάψα κι ἀπὸ τὴν ἄχλωρίλα ΚΜαρίν. ἔνθ' ἀν.

ἄχλωρος ἐπίθ. Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. χλωρός.

Ο μὴ χλωρός, ξηρός: Ἀχλωρο τυρι.

ἄχμάκης ἐπίθ., πολλαχ. ἄχμάκ'ς πολλαχ. βιοβιδιωμ. ἄχμάκ'ς Ἰμβρ. Πόντ. (Τραπ.) ἄχμάκ'ς Πόντ. (Σάντ.) ἄχουμάκης Ἰκαρ. Κύθηρ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) Ρόδ. λαζουμάκης Νάξ. (Απύρανθ.) ἄχαμάκ-κης Κύπρ. ἄχμάκος Καπτ. (Φάρασ.)

Ἐκ τοῦ Ἀραβιτούρου. αχμακ.

1) Εὐήθης, βλάξ ἔνθ' ἀν.: Γνωμ. Ἀχμάκης ἄνθρωπος ζῷο μὲ δγὸ ποδάρια "Ηπ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀνογος. 2) Ὁκνός, νωθρός, βραδυκίνητος Κρήτ. Κύθηρ. Πελοπν. (Αρκαδ. Βούρβουρ.)—Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἄχμάκικος 2. 3) Ἀνεπιτήδειος, ἄπειρος Εὗρ. (Κουρ.) Θεσσ. Κύπρ. —Λεξ. Δημητρ.: Σὲ τούν' τῇ δουλειὰ στάθη ἀπὸν ἄχμάκης Κουρ.

ἄχμακεδ ἡ, Εὗρ. Θεσσ. Ἰμβρ. Σαμοθρ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄχμάκης.

1) Εὐήθεια, μωρία ἔνθ' ἀν. 2) Ἀνεπιτηδειότης Θεσσ.

ἄχμάκικα ἐπίρρο. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄχμάκικος.

1) Ἀνοήτως, βλακωδῶς: Φέρθηκε πολὺ ἄχμάκικα.

2) Ὁκνηρῶς, νωθρῶς Λεξ. Δημητρ.

ἄχμάκικος ἐπίθ. πολλαχ. ἄχμάκ'κους πολλαχ. βιοβιδιωμ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἄχμάκης.

1) Ὁ προερχόμενος ἀπὸ εὐήθη, ἀνόητον ἄνθρωπον ἔνθ' ἀν.: Ἀχμάκικη κουβέντα. Ἀχμάκικα λόγια. Ἀχμάκικο φέρσιμο πολλαχ. Ἀχμάκικη δουλειὰ "Ηπ. 2) Νωθρός, βραδυκίνητος Πελοπν. (Αρκαδ.) Συνών. ἄχμάκης 2.

ἄχνα ἡ, κοιν. ἄχινα Κρήτ. ἄγνα Κάρπ. Πελοπν. (Βούρβουρ.) ἄθνα Λέσβ. Τῆλ. ἄφνα Πόντ. (Κερασ. Οφ. Τραπ.) ἄχλα Εὗρ. (Κάρυστ.) Κύπρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) ἄγλα Κύπρ. ἄχνη Ἀνδρ. Εὗρ. (Οξύλιθ. Στρόπον.) Θράκ. Κάρπ. Κύθηρ. Κωνπλ. Νάξ. (Απύρανθ. Κινίδ. Κορων.) Ρόδ. Σίφν. Στερεόλλ. (Κλών.) Σύμη. Τσακων. Χίος ἄχν' Μακεδ. (Βλάστ.) Θράκ. (ΑΙν.) ἄχν' Ἰμβρ. Κυδων. ἄγνη Κύπρ. ἄθνη Λεξ. Κινδ. ἄθνη Λέσβ. ἄφνη Πόντ. (Σινώπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἄχνιζω, παρ' ὅ καὶ ἀθνίζω καὶ ἀφνίζω. Ιδ. ΓΧατζίδ. MNE 1,76 καὶ ἐν Ἀθηνῷ 29 (1917) Λεξικογρ. Αρχ. 3 κέξ. Τὸ ἄχινα κατ' ἀνάπτυξιν συνοδίτου φθόγγου δπως καπνὸς - καπνὸς κττ.

1) Ὁ ἀτμὸς τοῦ ζέοντος ὥδατος ἡ ἄλλους ὑγροῦ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Οφ. Σινώπ. Τραπ.) Τσακων.: Τὸ φαεῖ βγάζει ἄχνα κοιν. "Η ἄχλα τοῦ χοχλαστοῦ νεροῦ Κύπρ. Συνών. ἄναχνα 1, ἄχνάδα (I) 1. β) Ὁσμὴ φαγητοῦ, ἀναθυμίασις Κύπρ. Πελοπν. (Μάν.) Πόντ. (Αμισ.) Ρόδ. Τῆλ. —Λεξ. Δημητρ.: "Η ἄχνα τοῦ φαγητοῦ - τοῦ χαμομηλοῦ Λεξ. Δημητρ. Τηγανίζει ψάρια κ' ἔφτασε ἡ ἄχνα ἐπὰ Μάν. Συνών. ἄχναδα (I) 1β. γ) Ὄμιχλη σύνηθ.: "Η ἄχνα τῆς αὐγῆς. Συνών. ἄχνάδα (I) 1γ. 2) Ὁ κατὰ τὴν ἀναπτυξὴν ἐκπνεόμενος ἀήρ κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) Τσακων.: "Η ἄχνα τὸ χειμῶνα φαμπάνει τὸ τζάμι Μάν. Βρομεῖ ἡ-γ-ἄχνα του Κρήτ. "Η ἄχνη του ἐβρόμησ' ἀ τῇ βεῖνα Απύρανθ. || Φρ. Ἅχνα δὲν ἀκούεται (ἐπὶ ἀπολύτου σιωπῆς). Δὲν βγάζω ἄχνα (σιωπῶ τελείως) κοιν. "Ἄχνα! (ἄκρα σιωπὴ) Κρήτ. Βγῆκι ἡ ἄχνα μ' (έκουράσθην) Αράχ.

Σταμάτησι ἡ ἄχνη μ' (έφοβήθην) αὐτόθ. Μόνου ἡ ἄχνη ἐπόμεινεν ἐπάνω του (ἐπὶ τοῦ ἐξηντλημένου καὶ μόλις δεικνύοντος σημεία ζωῆς) Απύρανθ. || Ἀσμ.

Τραούδησες το' ἡ ἄχνη σου μνρίζει σὰ δὸ μόσκο Κύθην.

Βάλε με 'ς τ' ἀγαλάκηα σου κι ἀς εἰν' ἀπόξω χιόνι, πάπλωμα δὲ χρειάζεται κ' ἡ-γ-ἄχνα σου μὲ σώνει Κρήτ.

Κι ἂ δήνε χώσω, ἀγάπη μου, 'ς τὴ γλῶσσα μ' ἀποκάτω, ἡ ἄχνα τοῦ στομάτου μου βγαίνει καὶ μολογᾷ το αὐτόθ. Συνών. ἄναχνα 2, ἄχνάδα (I) 2. β) Μεταφ. ἡ καρδία ὡς ἔδρα τοῦ αἰσθήματος Στερεόλλ. (Αράχ.) : Δὲν εἴπι μιὰ βουλὰ ἡ ἄχνα τ' κ' ἡ ψ'χή τ' νὰ μ' φέρει ἔνα κόμπου νερό. Δὲν εἰν' ἀπὸ τοῦ νούς ποῦ πονάει ἡ ἄχνα τ' κ' ἡ ψ'χή τ'.

3) Μικρὰ ἀφορμή, πρόφασις Πόντ. (Κερασ.): Ἅχναν ἐγύρευεν νὰ μαλώη. || Φρ. Γιὰ τὴν ἄχναν τοῦ δεῖνα (ἔξ αιτίας τοῦ δεῖνα). Συνών. ἄχνιά (I) 3. 4) Ἀκτινοβολία θερμοῦ σώματος Κρήτ. Κύπρ. : "Ποὺ τὴν ἄγλαν τοῦ λαμπροῦ ἐπυροκάήσαν οἱ βοῦκ-κες της Κύπρ. Ἐπυροκάην τ' ὀφτὸν ποὺ τὴν ἄγλαν τῆς καρδιογιᾶς αὐτόθ. || Ἀσμ.

'Απ' τὴ δληγὴ ποῦ μοῦ 'νοιξες τὸ αἷμα δὰ σοῦ δώσω κι ἀπὸν τὴν ἄχνα τοῦ καημοῦ τὸ χιόνι δὰ σοῦ λειώσω Κρήτ. 5) Ἐλαφροτάτη πνοὴ ἀνέμου Κέρκ. Νάξ. (Απύρανθ.) Τσακων.—ΚΠασαγιάνν. Μοσκ. 65: "Ἄχνη δὲ φυσᾶ 'Απύρανθ. "Ἄχνα δὲ φύσας, φύλο δὲ σεισταν ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἄχνάδα (I) 3.

ἄχνα ἐπίρρο. πολλαχ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἄχνός.

'Ασθενῶς, ἀμυδρῶς: Τὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ ἐφώτιζε ἄχνα τὴν κάμαρη σύνηθ. Ἅχνα μακριδάθε ἀκούοταν ἐνὸς σκύλου τὸ γάβγισμα Λεξ. Δημητρ. || Ποίημ.

Καὶ σὲ μύρια ἀστρα ἀνάμεσα ποῦ ἄχνα φεγγοβολοῦσαν ΙΤυπάλδ. Ποιήμ. 16.

ἄχνάδα ἡ, (I) Βιθυν. "Ηπ. Θράκ. (ΑΙν.) Σάμ.—ΑΒαλαωρ. Εργα 3,348 ΚΠαλαμ. Πολιτ. μοναξ. 145 — Λεξ. Μ'Εγκυκλ. Ελευθερούδ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ούσ. ἄχνός καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. - ἄδα (I).

1) Ἀτμὸς ζέοντος ὑγροῦ Βιθυν. —Λεξ. Ελευθερούδ. Δημητρ.: "Η ἄχνάδα τῆς σούπλας Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἄχνα 1. β) Η διὰ τοῦ ἀτμοῦ φερομένη ὁσμὴ φαγητοῦ Βιθυν.: "Απὸ τὴν ἄχνάδα τὸ κατάλαβα τὸ φαεῖ ποῦ βράζεις Βιθυν. Συνών. ἄχνα 1β. γ) Ὄμιχλη Θράκ. (ΑΙν.) —Λεξ. Δημητρ.: "Επεσε ἄχνάδα Λεξ. Δημητρ. Συνών. ἄχνα 1γ. δ) Αραιὸν νέφος Λεξ. Δημητρ.: "Απλώνονταν 'ς τὸν οὐρανὸ ἄχνάδες, χινοπωράτικα μηνύματα. ε) Καπνὸς ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. : Ποίημ.

Σὰ μυστικὸ ξημέρωμα | τοῦ λιβανιοῦ οἱ ἄχνάδες, ἀνάγραν οἱ λαμπάδες | κι ἀστράψαν οἱ ἐκκλησές.

2) Ο ἐκ τῶν πνευμόνων ἐκπνεόμενος ἀήρ "Ηπ. Σάμ. κ.ά. Συνών. ἄχνα 2. 3) Ελαφρὰ πνοή, ἀσθενέστατος ἥχος "Ηπ. —ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. —Λεξ. Μ'Εγκυκλ.: Φρ. Παίρων ἄχνάδα (έννοω, ἀντιλαμβάνομαι) "Ηπ. || Ποίημ.

... "Η Λευκάδα

τὸν είχε πολεμάρχο τῆς χωρίς νὰ πάρῃ ἄχνάδα
ξένος κάνεις τοῦ μυστικοῦ

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἀν. Συνών. ἄχνα 5.

ἄχνάδα ἡ, (II) Ζάκ. "Ηπ. Θράκ. (Αδριανούπ. ΑΙν.) Κεφαλλ. —ΑΒαλαωρ. Εργα 2, 6 καὶ 2, 7 Επαχτίτ. ἐν Προπούλ. 1, 244 ΔΣολωμ. 11 ΑΤραυλαντ. Εξαδέλφ. 43 —Λεξ. Μπριγκ. Μ'Εγκυκλ. Ελευθερούδ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἄχνός καὶ τῆς καταλ. - ἄδα (I).

